

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

۱۵۷۸

شماره ترتیب چاپ

شماره چاپ سابقه

۵۶۶

شماره دفتر ثبت

دوره ششم - سال سوم

۱۳۸۱ - ۱۳۸۲

تاریخ چاپ ۱۳۸۱/۹/۲۱

طرح

طرح تأمین حقوق معلولان و ایجاد تسهیلات لازم
برای آنها

بهداشت و درمان

کمیسیونهای ارجاعی

آموزش و تحقیقات - اجتماعی - اقتصادی - امنیت ملی و سیاست خارجی -
برنامه بودجه و محاسبات - صنایع و معادن - عمران - فرهنگی - قضایی و حقوقی

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

معلولین آسیب پذیرترین اقشار جامعه هستند که به دلیل نقص جسمانی و عدم دسترسی به امکانات مورد نیاز از فقر فرهنگی و اقتصادی مضاعف رنج می‌برند. تصویب این قانون در واقع درخواست به حق عزیزان معلول جهت زدودن چهره فقر فرهنگی و فقر اقتصادی از کالبد این انسانهای مظلوم جامعه است. در حال حاضر معلولین از اشتغال محروم و یا در مشاغل پائین به کارگمارده می‌شوند و در امر تحصیل مشکلات عمده‌ای دارند. نبودن قانون مدون جهت معلولین ضرورت ارائه این طرح را الزامی نموده است.

علی اصغر هادی‌زاده - غلامرضا عبدالوند - عبدالمحمد نظام‌الاسلامی - علی امامی‌راد -
شهربانو امانی - سید امرالله موسوی - فاطمه راکعی - قدرت‌الله علیخانی - محمدباقر
ذاکری - علی محمد نمازی - محمدباقر نوبخت - محمد فرخی - سید مسیح سلیم بهرامی -
مقداد نجف‌نژاد - احمد بورقانی - شاهی عربلو - علی دیرباز - سعدالله روستا - بهیار
سلیمانی - حسن شبانپور - داود حسن‌زادگان - اسماعیل ططری - مرتضی شیرزادی -
حسینی‌نسب - علی اکبر جعفری - محمد قمی - امیدوار رضائی - ذبیح‌الله صفائی - حمید
سید مهدوی - ابوالقاسم سرحدی‌زاده - حسین لقمانیان - محمد پیران - بهروز افخمی -
سید محمد مهدی پور قاطمی - ایرج ندیمی.

طرح تأمین حقوق معلولان و ایجاد تسهیلات لازم برای آنها

ماده ۱ - دولت موظف است در اجرای اصل بیست و نهم (۲۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور پیشگیری از بروز معلولیت در جامعه و کاهش عوارض آن و فراهم نمودن امکان دسترسی و بهره‌مندی آحاد جامعه و افراد کم‌توان و ناتوان و معلول به تسهیلات و خدمات ذیل، اقدامات لازم را مطابق مواد بعدی این قانون به اجراء درآورد:

الف - بهره‌گیری افراد جامعه از خدمات رایگان آگاهی‌دهنده و پیشگیری‌کننده از معلولیت قبل از ازدواج، در حین بارداری و پس از آن و دوران مختلف زندگی.

ب - برخورداری افراد ناتوان، کم‌توان و معلول از برابری فرصتها و حفظ شأن و منزلت آنها در جامعه.

ج - دسترسی و بهره‌مندی افراد ناتوان، کم‌توان و معلول از اماکن، ساختمانها و معابر عمومی و وسایل خدماتی مشابه افراد عادی جامعه.

د - بهره‌مندی معلولان از تسهیلات و خدمات رایگان آموزشی، توانبخشی، حرفه‌آموزی، درمانی و رفاهی.

تبصره ۱ - پیشگیری، به فعالیتی هدفمند جهت جلوگیری از نقایص جسمی، ذهنی، روانی، حسی یا جلوگیری از عیوب ناشی از محدودیت در کارکرد و ناتوانی ایجاد شده در شخص اطلاق می‌گردد.

تبصره ۲ - توانبخشی به روندی هدفمند به منظور ارتقای توانمندی اشخاص کم‌توان، ناتوان و معلول برای رسیدن به حداکثر توانایی فیزیکی، حسی، عقلی، روانی و سطوح کارکرد اجتماعی و تمهید ابزارهایی جهت دگرگونی زندگی آنها به سطح استعداد بالاتر اطلاق می‌گردد.

ماده ۲ - ویژگی های افراد کم توان، ناتوان و معلول به شرح زیر می باشد :

الف - شخص ناتوان و کم توان (Disability) به شخصی اطلاق می شود که محدودیت کارکردی ایجاد شده در وی ناشی از شرایط فیزیکی، عقلی، نقص در حس، پزشکی یا بیماریهای به صورت موقت یا انتقالی و یا دائمی در طبیعت انسان باشد.

ب - معلول - به شخصی اطلاق می گردد که به علت فقدان یا محدودیت فرصتها جهت مشارکت در زندگی اجتماعی در سطحی برابر با دیگران که شخص معلول را با محیط مواجه سازد قرار ندارد.

تبصره - تشخیص موارد کم توانی، ناتوانی و معلولیت در اشخاص برعهده کمیسیون پزشکی سازمان بهزیستی می باشد.

ماده ۳ - کلیه وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند در طراحی، تولید و احداث ساختمانها، اماکن و معابر و وسایل خدماتی به نحوی عمل نمایند که دسترسی و بهره مندی از آنها برای افراد دارای کم توانی، ناتوانی و معلولیت همچون افراد عادی ممکن گردد.

تبصره ۱ - وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند، جهت دسترسی و بهره مندی معلولان، اماکن، ساختمانها و معابر و وسایل خدماتی موجود را مناسب سازی نمایند.

تبصره ۲ - نقشه های ساختمانها، اماکن و معابر و وسایل خدماتی ماده فوق قبل از احداث و تولید می بایست از نظر استانداردهای تخصصی مربوطه به تأیید بهزیستی استان مربوطه برسد، شهرداران موظفند از صدور پروانه احداث و یا پایان کار برای آن تعداد از

ساختمانها و اماکن و معابر که فاقد گواهی لازم از بهزیستی استان مربوطه باشند خودداری نمایند.

تبصره ۳ - آیین نامه اجرایی ماده فوق ظرف سه ماه مشترکاً توسط وزارت مسکن و شهرسازی، سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴ - دولت موظف است از طریق ایجاد و گسترش مراکز توانبخشی، حمایتی، آموزشی و حرفه آموزی و کارگاههای تولیدی با مشارکت بخش غیردولتی (خصوصی، تعاونی، خیریه) خدمات توانبخشی، حمایتی، آموزشی، حرفه آموزی افراد کم توان، ناتوان و معلول را تأمین و ارائه دهد.

تبصره - دولت موظف است از طریق پرداخت کمک هزینه (یارانه) خدمات و تسهیلات اعتباری به مؤسسات غیردولتی، موجبات گسترش مراکز غیردولتی فعال در امر ارائه خدمات مختلف به افراد کم توان، ناتوان و معلول را فراهم نماید.

ماده ۵ - دولت موظف است با همکاری بخش غیردولتی نسبت به ایجاد و گسترش مراکز خاص نگهداری معلولان واجد شرایط (معلولان دارای شدت معلولیت، معلولان بی سرپرست، مجهول الهویه، معلولان با ناهنجاریهای رفتاری) اقدام نماید.

تبصره ۱ - دولت موظف است از طریق پرداخت کمک هزینه نگهداری (یارانه) و تسهیلات اعتباری، به بخش غیردولتی، موجبات گسترش مراکز نگهداری معلولان خاص را فراهم نماید.

تبصره ۲ - مادامی که مراکز نگهداری معلولان به تعداد کافی گسترش پیدا نکرده

است، دولت موظف است جهت نگهداری معلولان در خانواده‌ها، کمکهای نقدی و غیرنقدی لازم را از طریق سازمان بهزیستی به خانواده‌ها (اولیاء آنها و دیگر خانواده‌هایی که مایل به نگهداری معلولان باشند) پرداخت نماید.

ماده ۶ - میزان ازکارافتادگی افراد کم‌توان و ناتوان و معلول (درجه شدت معلولیت) جهت استفاده از خدمات (نگهداری در مراکز، پرداخت کمک نقدی و غیرنقدی به خانواده‌ها، بهره‌مندی رایگان و ارزان قیمت از خدمات توانبخشی، درمانی، آموزشی و حرفه‌آموزی و رفاهی) مقرر شده در این قانون توسط کمیسیون پزشکی تشخیص درجه از کارافتادگی بهزیستی شهرستان متشکل از افراد ذیل تعیین می‌گردد:

الف - یک پزشک به نمایندگی از اداره بهزیستی شهرستان که ریاست کمیسیون را برعهده دارد.

ب - یک پزشک به نمایندگی نظام پزشکی شهرستان.

ج - یک پزشک به نمایندگی از شبکه بهداشت و درمان شهرستان.

تبصره ۱ - در صورتی که افراد کم‌توان، ناتوان و معلول به رأی کمیسیون مذکور نسبت به درجه ازکارافتادگی تعیین شده خود معترض باشند، اعتراضات آنها در کمیسیون پزشکی تجدیدنظر بهزیستی استان متشکل از نمایندگان پزشک، بهزیستی استان، دانشگاه علوم پزشکی استان و نظام پزشکی مرکز استان رسیدگی شده و رأی کمیسیون مذکور قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود.

تبصره ۲ - کمیسیونهای پزشکی موضوع این ماده می‌توانند حسب مورد نظرات پزشکان متخصص رشته‌های مربوطه را اخذ نمایند.

ماده ۷ - دولت موظف است وسایل توانبخشی مورد نیاز افراد کم توان، ناتوان و معلول را تأمین و آنها را از طریق سازمان بهزیستی با در نظر گرفتن نوع معلولیت و شرایط اقتصادی و اجتماعی فرد معلول و خانواده وی، در اختیار آنها قرار دهد.

تبصره - واردات کلیه وسایل و تجهیزات توانبخشی و کمک توانبخشی و مواد اولیه و قطعات ساخت این گونه وسایل در کشور با تأیید سازمان بهزیستی کشور از پرداخت هرگونه سود بازرگانی و عوارض گمرکی و مالیات معاف می باشد.

ماده ۸ - معلولان می توانند از کلیه امکانات ورزشی، تفریحی، فرهنگی از قبیل کتابخانه، سینما، تئاتر، موزه و وسایل حمل و نقل از قبیل مترو، هواپیما، قطار، اتوبوس (شهری و بین شهری) به صورت رایگان یا حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) تخفیف بهره مند گردند.

تبصره ۱ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تربیت بدنی و شهرداریها موظفند حسب درخواست سازمان بهزیستی کشور نسبت به ایجاد کتابخانه، اماکن ورزشی، پارک و اماکن تفریحی مناسب با افراد ناتوان و معلول در شهرستانها اقدام نمایند.

تبصره ۲ - آیین نامه اجرایی این ماده توسط سازمان بهزیستی کشور و با همکاری سازمان تربیت بدنی، وزارت راه و ترابری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۹ - افراد ناتوان و معلولان از پرداخت تمام یا بخشی از مالیات ذیل معاف می گردند:

الف - معافیت افراد کم‌توان، ناتوان و معلول از پرداخت سی درصد (۳۰٪) تا نود درصد (۹۰٪) مالیات‌های مستقیم با در نظر گرفتن نوع و درجه معلولیت فرد.

ب - معافیت اولیاء افراد ناتوان و معلول از پرداخت ده درصد (۱۰٪) تا پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات بر درآمد مشمول مالیات با در نظر گرفتن نوع و درجه از کار افتادگی فرد.

ج - معافیت افراد ناتوان و معلولان نیازمند از پرداخت مالیات نقل و انتقال اتومبیل و املاک و مستغلات.

د - معافیت واحدهای تولیدی، عمرانی، خدماتی و صنفی که حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) سرمایه و سهام آنها متعلق به افراد کم‌توان، ناتوان و معلولان است از پرداخت هفتاد درصد (۷۰٪) تا صد درصد (۱۰۰٪) مالیات و عوارض متعلقه.

هـ - معافیت اتومبیل‌های ویژه‌ای که معلولین ضایعات نخاعی جهت استفاده خود از خارج وارد می‌کنند از پرداخت مالیات، سود بازرگانی و عوارض گمرکی.

و - معافیت NGOهای فعال در امر ارائه خدمات به افراد کم‌توان، ناتوان و معلول از پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) تا صد درصد (۱۰۰٪) عوارض گمرکی، سود بازرگانی و مالیات.

تبصره - آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ قانون مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان بهزیستی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۰ - یکی از فرزندان اولیائی که خود ناتوان و معلول بوده (هر دو یا یکی از آنها معلول باشد) و یا حداقل دو نفر از فرزندان آنها ناتوان و معلول باشد از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می‌گردد.

تبصره - همسرانی که زن ناتوان و معلول خود را سرپرستی می‌نمایند مادامی که سرپرستی همسر ناتوان و معلول را برعهده داشته باشند از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می‌گردند.

ماده ۱۱ - دولت مکلف است کلیه افراد کم‌توان، ناتوان و معلول و افراد تحت سرپرستی آنها را از طریق سازمان بهزیستی کشور تحت پوشش و حمایت بیمه همگانی خدمات درمانی و بیمه مکمل درمانی قرار دهد.

ماده ۱۲ - دولت مکلف است جهت اشتغال افراد کم‌توان، ناتوان و معلول، امکان تحقق موارد ذیل را فراهم نماید:

الف - اختصاص حداقل پنج درصد (۵٪) از مجوزهای استخدامی (رسمی، پیمانی، کارگری) دستگاههای دولتی و عمومی اعم از وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتها و نهادهای عمومی و انقلابی و دیگر دستگاههایی که از بودجه عمومی کشور استفاده می‌نمایند به افراد کم‌توان، ناتوان و معلول واجد شرایط.

ب - تأمین حق بیمه سهم کارفرما و کارگر از سوی سازمان بهزیستی به نمایندگی از دولت و پرداخت آن به کارفرمایانی که افراد ناتوان و معلول را به کار گرفته و می‌گیرند.

ج - پرداخت تسهیلات اعتباری قرض‌الحسنه به واحدهای تولیدی، خدماتی، عمرانی و صنفی در مقابل اشتغال افراد کم‌توان، ناتوان و معلول به میزانی که در قوانین بودجه سالانه مشخص می‌گردد.

د - پرداخت تسهیلات اعتباری قرض‌الحسنه خود اشتغالی به افراد کم‌توان، ناتوان و معلول به میزانی که در قوانین بودجه سالانه مشخص می‌گردد.

ه - پرداخت تسهیلات اعتباری قرض‌الحسنه به شرکتها و مؤسساتی که حداقل

هفتاد درصد (۷۰٪) تمام و سرمایه آنها متعلق به افراد کم توان، ناتوان و معلولان است جهت احداث واحدهای تولیدی و خدماتی.

و - اختصاص پست های سازمانی تلفنچی (اپراتور تلفن) دستگاهها و نهادها به افراد نابینا و کم بینا.

ز - اختصاص پست های سازمانی متصدی دفتری و ماشین نویسی دستگاهها و نهادها به معلولین ضایعات نخاعی.

تبصره ۱ - کلیه وزارتخانه ها، سازمانها، مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی مجازند افراد نابینا و کم بینا و معلولین ضایعات نخاعی واجد شرایط را رأساً به صورت موردی و بدون برگزاری آزمون استخدامی در پست های سازمانی مقرر در بندهای (و) و (ز) این ماده بکار گیرند.

تبصره ۲ - وزارتخانه ها، سازمانها، مؤسسات دولتی، شرکتها و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند همه ساله پنج درصد (۵٪) از مجوزهای استخدامی خود را به همراه شرایط اختصاصی پذیرش دستگاه مربوطه مشخص و به سازمان بهزیستی کشور اعلام نمایند تا نسبت به برگزاری آزمون استخدامی اختصاصی برای معلولین واجد شرایط با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اقدام شود و افراد کم توان و معلولین واجد شرایط پذیرفته شده را حسب مورد به دستگاه مربوطه معرفی نمایند.

تبصره ۳ - تخصیص اعتبار از بودجه عمومی کشور به دستگاههای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی و پرداخت تسهیلات اعتباری به شرکتها و کارخانجات دولتی منوط خواهد بود به اجراء دقیق بندهای (الف)، (و) و (ز) این ماده از سوی دستگاهها و نهادها و شرکتهای مربوطه.

ماده ۱۳ - معلولان نیازمند واجد شرایط در سنین مختلف می توانند با معرفی سازمان

بهبودی کشور از آموزش رایگان در واحدهای آموزشی تابعه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر دستگاه‌های دولتی و نیز دانشگاه آزاد اسلامی، بهره‌مند گردند.

تبصره - آئین‌نامه اجرایی این ماده توسط سازمان بهزیستی کشور با همکاری وزارتخانه‌های مذکور و دانشگاه آزاد اسلامی ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۴ - وزارت مسکن و شهرسازی، بانک مسکن، سازمان تأمین اجتماعی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی موظفند حداقل ده درصد (۱۰٪) از واحدهای مسکونی احداثی استیجاری و ارزان قیمت خود را در هر سال به معلولان نیازمند فاقد مسکن اختصاص و با معرفی سازمان بهزیستی کشور در اختیار آنان قرار دهند.

تبصره ۱ - سیستم بانکی کشور مکلف است تسهیلات اعتباری مورد نیاز احداث و خرید مسکن افراد ناتوان و معلولان را با حداقل نرخ سود و کارمزدها که بیش از سود و کارمزد متعلقه به تسهیلات پرداخت شده به جانبازان انقلاب اسلامی نخواهد بود را تأمین و پرداخت نمایند.

تبصره ۲ - سازمان ملی زمین و مسکن مکلف است زمین مورد نیاز واحدهای مسکونی افراد ناتوان و معلول فاقد مسکن را به نرخ منطقه‌ای تأمین و واگذار نماید.

تبصره ۳ - معلولان از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، آماده‌سازی زمین و عوارض نوسازی معاف می‌گردند.

ماده ۱۵ - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور مکلف است خدمات آموزش فنی و حرفه‌ای و حرفه‌آموزی مورد نیاز معلولان را به صورت رایگان تأمین نماید.

تبصره - سازمان مذکور مکلف است مراکز حرفه‌آموزی و آموزشی خود را با وسایل جدید آموزشی (روزانه و شبانه‌روزی) تجهیز نماید و از آموزش حرفه‌هایی که بازار کار ندارند خودداری نماید.

ماده ۱۶ - میزان کمک هزینه (یارانه) پرداختی سازمان بهزیستی کشور به مراکز غیردولتی (روزانه و شبانه‌روزی) بابت نگهداری، خدمات توانبخشی و آموزشی و حرفه‌آموزی معلولان و نیز میزان کمک پرداختی سازمان بهزیستی کشور به خانواده‌ها جهت نگهداری و ارائه خدمات توانبخشی به افراد کم توان، ناتوان و معلول موضوع این قانون همه‌ساله با در نظر گرفتن نرخ تمام شده خدمات و تورم سالانه مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و قبل از اردیبهشت ماه هر سال به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - در مواردی که بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و سازمان بهزیستی کشور اختلاف نظر وجود داشته باشد، نظرات سازمانهای مذکور در هیأت وزیران مطرح، تصمیم هیأت وزیران برای سازمانهای مذکور لازم‌الاجراء خواهد بود.

ماده ۱۷ - مرکز آمار ایران مکلف است هر پنج سال یک بار نسبت به سرشماری افراد کم توان، ناتوان و معلول به تفکیک نوع معلولیت اقدام و نتیجه سرشماریهای انجام شده را در هر دوره در اختیار دستگاههای دولتی و غیردولتی قرار دهد.

ماده ۱۸ - سیستم بانکی موظف است جهت خرید اتومبیل از سوی معلولین جسمی، حرکتی و ضایعات نخاعی، تسهیلات اعتباری فرض الحسنه با حداقل کارمزد بانکی با بازپرداخت اقساط ده ساله در اختیار معلولین مذکور قرار دهد.

ماده ۱۹ - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است یک ساعت در هر روز از برنامه‌های خود را در زمان مناسب (زمانی که بیننده و شنونده زیادی دارد) به برنامه‌های سازمان بهزیستی کشور و آشنائی مردم با توانمندیهای معلولین اختصاص دهد.

ماده ۲۰ - سازمان بهزیستی کشور موظف است با تشکیل بنیاد یا تشکیلات مناسب دیگر، نسبت به قیومت افراد کم‌توان، ناتوان و معلول اقدام نماید. قوه قضائیه و دادگاههای تابعه آن موظفند در نصب یا عزل قیّم افراد کم‌توان، ناتوان و معلول صرفاً از طریق بنیاد مذکور عمل و مبادرت به صدور حکم نمایند.

تبصره ۱ - سازمان بهزیستی کشور موظف است جهت دفاع از حقوق افراد کم‌توان، ناتوان و معلول در محاکم قضائی وکیل انتخاب و در اختیار افراد مذکور قرار دهد و به دادگاه معرفی کند.

تبصره ۲ - آئین‌نامه اجرائی این قانون ظرف مدت سه ماه مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و قوه قضائیه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۱ - مؤدیان مالیاتی می‌توانند از طریق سازمان بهزیستی کشور و با نظارت آن تمام یا بخشی از مالیات متعلقه را جهت احداث مراکز توانبخشی، درمانی و حرفه‌آموزی افراد ناتوان و معلول و نیز مسکن مورد نیاز آنان هزینه نمایند.

تبصره ۱ - ممیزان مالیاتی موظفند گواهی هزینه مؤدیان مالیاتی را که به تأیید سازمان بهزیستی کشور رسیده باشد به عنوان پرداخت مالیات قطعی آنان منظور نمایند.

تبصره ۲ - آئین‌نامه اجرائی این ماده مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی و سازمان بهزیستی کشور ظرف مدت سه ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۲ - اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از محل منابع زیر تأمین می‌گردد:

الف - از محل اعتباراتی که دستگاهها و نهادهای مختلف حسب وظیفه قانونی

همه ساله در قوانین بودجه سالانه منظور می‌نمایند.

ب - از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک سرمایه‌ای سازمان بهزیستی کشور که تا

کنون داشته و خدمات لازم را ارائه می‌داده است.

ج - کسری اعتبار ناشی از اجرای این قانون از محل پانصد (۵۰۰) ریال مشارکتی که

هر یک از مصرف کنندگان بنزین در کشور در مقابل دریافت یک لیتر بنزین از جایگاهها

به عنوان مشارکت در پیشگیری از معلولیت و خدمات‌دهی به معلولین پرداخت می‌کنند

(عوارض معلولیت) تأمین خواهد شد.

تبصره - آئین‌نامه اجرائی این ماده مشترکاً توسط وزارت نفت و سازمان بهزیستی

کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۳ - اعطای امتیازات مذکور در این قانون با توجه به وجوه دریافتی و میزان

اعتبار سازمان بهزیستی کشور به تدریج اعطاء و عمل خواهد شد.

لایحه قانونی راجع به تشکیل سازمان بهزیستی کشور

مصوب ۵۹/۳/۲۴ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران

ماده واحده - در جهت تحقق مفاد اصول ۲۱ و ۲۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بمنظور تأمین موجبات برنامه‌ریزی، هماهنگی، نظارت و ارزشیابی و تهیه هنجارها و استانداردهای خدماتی و توسعه دامنه اجرای برنامه‌های بهزیستی در زمینه حمایت خانواده‌های بی‌سرپرست و نیازمند و

ارائه خدمات مختلف به کودکان و تدارک امکانات پیشگیری و توان بخشی حرفه‌ای و اجتماعی معلولین جسمی و روانی و تجدید تربیت منحرفین اجتماعی و حمایت و نگهداری از کودکان و اطفال بی سرپرست و معلولین غیر قابل توان بخشی و سالمندان نیازمند و آموزش نیروی انسانی خدمات بهزیستی و توان بخشی و تأمین مویجات تشویق ، جلب مشارکت و فعالیت گروههای داوطلب و مؤسسات غیردولتی ، سازمان بهزیستی کشور تشکیل میشود .

تبصره ۱ - سازمانهایی که بانصوب این قانون در سازمان بهزیستی کشور با کلیه کارکنان ، تجهیزات ، دیون و تعهدات ادغام میشوند عبارتند از :

- معاونت امور بهزیستی و کلیه واحدها و وظایف و فعالیتهای موضوع این ماده واحده مربوط به بهزیستی وزارت بهداشت و بهزیستی و سازمانهای منطقه‌ای بهداشتی و بهزیستی و مؤسسات ادغام شده و وابسته به آن

- کمیته امداد امام

- بنیاد شهید

سازمان تربیتی شهرداری تهران

تبصره ۲ - رئیس سازمان بهزیستی کشور ، وزیر مشاور است .

تبصره ۳ - اعتبارات پیش‌بینی شده در قانون بودجه سال ۱۳۵۹ کل کشور ذیل مؤسسات و ردیفهای مربوط به سازمانها و دستگاههاییکه در سازمان بهزیستی کشور ادغام میشوند توسط سازمان برنامه و بودجه از ذیل آنها حذف و در اختیار سازمان بهزیستی کشور گذارده میشود .

تبصره ۴ - سازمان بهزیستی کشور بصورت غیر متمرکز و امور اجرایی آن در هر استان زیر نظر شورائی متشکل از افراد زیر اداره میشود :

امام جمعه شهرستان مرکز استان

- استاندار

- دو نفر معتمد محل به معرفی شورای استان

- رئیس دفتر برنامه و بودجه استان

- مدیر کل امور اقتصادی و دارائی استان

- مدیر عامل سازمان منطقه‌ای بهداشتی استان

- شهردار شهر مرکز استان

- رئیس سازمان بهزیستی استان

استاندار سمت ریاست شورای بهداشتی استان و رئیس سازمان بهزیستی

استان سمت دبیر شورا را داراست .

امور اجرایی سازمان بهزیستی استان تهران زیر نظر شورائی متشکل از افراد

زیر اداره خواهد شد :

- امام جمعه تهران یا نماینده ایشان
- وزیر مشاور و رئیس سازمان بهزیستی کشور
- دوفتر به معرفی دفتر امام
- نماینده وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه
- نماینده وزیر امور اقتصادی و دارائی
- نماینده وزیر بهداشتی
- نماینده وزیر کار و امور اجتماعی
- نماینده شهردار تهران
- وظایف شوراها بشرح زیر است :
- تصویب اعتبارات مربوط به میزان کمک به واحدهای خدماتی تابع سازمانها
- انتخاب رئیس سازمان بهزیستی استان
- جلب کمکهای مادی و معنوی از مردم و اشخاص نیکوکار
- ارائه پیشنهاد و جلب حمایت مراجع تقلید و روحانیون
- نظارت بر نحوه انجام خدمات سازمان
- جلسات شوراهاى بهزیستی استانها تازمانیکه شورای استان دوفتر معتمد را معرفی ننموده‌اند ، بدون حضور آنان تشکیل خواهد گردید .
- تبصره ۵ - واحدهائیکه خدمات سازمان را بطور مستقیم به استفاده کنندگان از خدمت ارائه میدهند از نظر مقررات مالی و استخدامی تابع مقررات خاصی خواهند بود که آئین نامه آن بتصویب هیئت وزیران میرسد . فقط واحدهای ستادی سازمان در مراکز استانها و تهران تابع مقررات قانون محاسبات عمومی و قانون استخدام کشوری و سایر مقررات عمومی دولت میباشد .
- تبصره ۶ - هزینه های ستاد مرکزی سازمان بهزیستی کشور و ستادهای سازمانهای بهزیستی استانها منحصرآ از بودجه عمومی دولت تأمین و پرداخت خواهد شد . ولی اعتبارات کمک به واحدهای خدماتی ، از محل اعتبارات بودجه عمومی دولت و کمکها و اعانات مردم تأمین خواهد گردید . تمرکز درآمدهای حاصل از عملیات واحدهای خدماتی و کمکها و اعانات در خزانه الزامی نبوده ولی هزینه های واحدهای مذکور بشمول مقررات مربوطه « کمک در قانون محاسبات عمومی » خواهد بود .
- تبصره ۷ - سازمان بهزیستی استان فقط رابطه فنی و تخصصی با سازمان مرکزی و تهران خواهد داشت و واحدهای خدماتی در استان فقط با سازمان بهزیستی در مرکز استان مرتبطند .
- تبصره ۸ - با تصویب این قانون کلیه دارائیهها و اموال اعم از منقول و غیر منقول سازمانها و مؤسساتیکه در سازمان بهزیستی کشور ادغام میشوند ،

بسامان بهزیستی کشور منتقل میگردد .

تبصره ۹ - تا زمانیکه آئین نامه های مربوط به این قانون بتصویب نرسیده کلیه آئین نامه ها و مقررات و دستورالعملها و ضوابط ملاک عمل در سازمانها و واحدهای ادغام شده بقوت خود باقی خواهد بود سازمان بهزیستی کشور مکلف است حداکثر تا سه ماه پس از تصویب این قانون نسبت به تهیه و تصویب آئیننامه ها و مقررات مربوط اقدام نماید .

تبصره ۱۰ - کلیه مؤسسات دولتی و غیردولتی که پیش از .۰ نفر در آنها بکار مشغولند مکلفند طبق آئیننامه ای که از طرف سازمان بهزیستی کشور تهیه و بتصویب سازمان بهزیستی کشور میرسد ، نسبتی بین ۲ تا ۵ درصد کارکنان خود را از میان معلولین توان بخشی شده که قادر به انجام کارهای مورد نیاز این قبیل مؤسسات باشند استخدام کنند .

مؤسسات غیردولتی که بهره ای مفاد این تبصره را رعایت ننمایند ، مکلفند بابت هر مورد مبلغ معینی را که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید بسازمان بهزیستی کشور بپردازند .

تبصره ۱۱ - ضوابط مربوط به ایجاد و اداره مؤسسات مختلف که خدمات موضوع این ماده واحده را ارائه میدهند و رسیدگی به تخلفات آنان از طرف سازمان بهزیستی کشور تهیه و بمرحله اجرا گذارده میشود .

تبصره ۱۲ - وظائف مربوط به ارائه سیاست های کلی و برقراری هماهنگی بین استانهای مختلف زیر نظر وزیر مشاور و رئیس سازمان بهزیستی کشور انجام خواهد گرفت .

تبصره ۱۳ - آندسته از کارکنان غیر رسمی کادر ثابت مؤسسات و واحدهای واگذاری که در تاریخ تصویب این قانون به دفاتر ستادی سازمان بهزیستی کشور منتقل میشوند ، در صورتیکه تابع مقررات قانون کار نبوده و بطور تمام وقت بخدمت اشتغال داشته باشند بر اساس ضوابط ماده . ۱۵ قانون استخدام کشوری از تاریخ واگذاری نوع خدمتشان برسی کشوری تبدیل میگردد و مقررات تطبیق وضع استخدامی در باره آنها بمورد اجرا گذارده میشود و مابه التفاوت بعنوان تفاوت تطبیق قابل پرداخت خواهد بود .

کارکنان مؤسسات و واحدهای واگذاری که مشمول مقررات استخدامی تأمین اجتماعی میباشند و به دفاتر ستادی منتقل میگردد ، تبدیل وضعیتشان بر اساس آخرین شغل مورد تصدی در زمان واگذاری صورت میگردد . چنانچه در اثر تبدیل نوع خدمت به رسمی کشور مبلغی از دریافتی آنان کسر شود ، مابه التفاوت بعنوان تفاوت تطبیق پرداخت خواهد شد .

تبصره ۱۴ - بسازمان بهزیستی کشور اجازه داده میشود تا تصویب سازمان

و تشکیلات آن توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور، حداکثر برای مدت پانزده ماه بطور آزمایشی سازمان و تشکیلات موردنیاز را تنظیم و با استفاده از نظرات شوروی سازمان امور اداری و استخدامی کشور بمورد اجرا گذارد.

تبصره ۱۰ - باتصویب این قانون و آئین نامه های اجرائی مربوط، آن قسمت از قوانین و مقررات که با مفاد این ماده واحده و تبصره های آن مغایر باشد، لغو میگردد.

قانون معافیت مالیاتی کلیه مؤسسات خصوصی شاغل در امور مربوط
به حمایت و توانبخشی معلولان و ارائه خدمات به عقب ماندگان
ذهنی و همچنین انجام خدمات در شبانه روزی ها و مهدهای کودک

مصوب ۱۳۷۴/۴/۱۸

ماده واحده - کلیه مؤسسات خصوصی که با مجوز سازمان بهزیستی کشور امور مربوط به حمایت و توانبخشی معلولان و ارائه خدمات به عقب ماندگان ذهنی و انجام خدمات در مراکز روزانه و شبانه روزیها نگهداری معلولین و کودکان بی سرپرست را بعهده دارند و همچنین مهدهای کودک از پرداخت مالیات بردرآمد معاف می باشند مشروط بر اینکه سازمان مذکور بردرآمد و هزینه آنها نظارت داشته و مؤسسات فوق حداقل ده درصد از مددجویان خود را بدون دریافت هرگونه دستمزد به افراد معرفی شده از طرف سازمان بهزیستی اختصاص دهد.

قانون اصلاح لایحه قانونی راجع به تشکیل سازمان بهزیستی کشور مصوب ۱۳۵۹
(مصوب ۱۳۷۵/۱۱/۹)

ماده ۱- تبصره (۲) ماده واحده لایحه قانونی راجع به تشکیل سازمان بهزیستی کشور مصوب ۱۳۵۹ به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۲- سازمان بهزیستی کشور وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است و رییس آن توسط وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منصوب می گردد.

ماده ۲- اصلاح تبصره ۴ قانون به دو تبصره ۴-۱ و ۴-۲:

تبصره ۴-۱- امور اجرایی بهزیستی در هر استان بعهده مدیرکل بهزیستی استان می باشد که توسط رییس سازمان بهزیستی کشور منصوب می گردد.

تبصره ۴-۲- به منظور جلب کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی به سازمان بهزیستی کشور شورایی بنام شورای مرکزی مشارکتهای مردمی با بهزیستی در ستاد مرکزی سازمان و شورای مشارکتهای مردمی با بهزیستی در مراکز استانها و شهرستانها به شرح زیر تشکیل می گردد:

الف - ترکیب اعضای شورای مرکزی مشارکتهای مردمی با بهزیستی عبارتند از:

۱- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بعنوان رییس شورا.

۲- وزیر کشور یا معاون وی.

۳- رییس سازمان بهزیستی کشور بعنوان دبیر شورا.

۴- نماینده دبیرخانه ائمه جمعه و جماعات.

۵- شهردار تهران.

۶- رییس سازمان اوقاف و امور خیریه.

- ۷- پنج نفر از معتمدین محلی به انتخاب رییس سازمان.
- مسوولیت هماهنگی و سیاست‌گذاری و نظارت بر امور شوراهای استان و شهرستان با شورای مرکزی مشارکتهای مردمی با بهزیستی خواهد بود.
- ب - ترکیب اعضای شورای مشارکتهای مردمی با بهزیستی استان عبارتند از:
- ۱- استاندار
 - ۲- امام جمعه مرکز استان
 - ۳- شهردار
 - ۴- مدیرکل بهزیستی استان.
 - ۵- مدیرکل اوقاف و امور خیریه .
 - ۶- رییس دانشگاه علوم پزشکی مرکز استان.
 - ۷- پنج نفر از معتمدین محلی به انتخاب مدیرکل بهزیستی استان.
- ج - ترکیب اعضای شورای مشارکتهای مردمی با بهزیستی شهرستان عبارتند از:
- ۱- امام جمعه مرکز شهرستان
 - ۲- فرماندار
 - ۳- رییس اداره بهزیستی شهرستان
 - ۴- رییس شبکه بهداشت و درمان شهرستان
 - ۵- رییس اداره اوقاف و امور خیریه.
 - ۶- شهردار مرکز شهرستان
 - ۷- پنج نفر از معتمدین محلی به انتخاب رییس بهزیستی شهرستان
- استاندار ، رییس شورای مرکز استان و فرماندار رییس شورای مرکز شهرستان و مدیرکل بهزیستی استان و رییس بهزیستی شهرستان دبیر شورا در استان و شهرستان خواهند بود.

- وظایف شورای مشارکتهای مردمی با بهزیستی به شرح زیر است:
- ۱- جلب کمکهای مادی و معنوی اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور تحمل مسایل و مشکلات افشار محروم و معلول و ایتام.
 - ۲- نظارت بر نحوه مصرف وجوه خاص اهدایی به سازمان بهزیستی.
 - ۳- سیاست گذاری در مورد مصرف بینه اموال منقول و غیر منقول اهدایی بر اساس اولویتهای مربوطه.
 - ۴- ارسال گزارش عملکرد شش ماهه شورای استان و شهرستان به شورای مرکزی مشارکتهای مردمی با بهزیستی مستقر در مرکز.

ماده ۳- در تبصره (۵) قانون، کلمه "استخدامی" حذف می شود و عبارت زیر به ذیل آن اضافه خواهد شد:

- سازمان بهزیستی کشور و سازمان امور اداری و استخدامی کشور موظفند شاخصهای نیروی انسانی مورد نیاز سازمان بهزیستی کشور را تهیه و به تصویب هیات وزیران برسانند.

ماده ۴- عبارت زیر به ذیل تبصره (۱۰) قانون اضافه می شود:

تا در جهت ایجاد فرصتهای شغلی برای معلولین تحت پوشش هزینه گردد. کارگاهها و موسساتی که معلولین را استخدام می کنند از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما معاف هستند.

حق بیمه سهم کارفرما از محل بودجه عمومی که سالانه در قانون بودجه کل کشور منظور خواهد شد پرداخت می گردد. (مشابه مقررات قانون معافیت حق بیمه سهم کارفرمایی که تا پنج نفر کارگر دارند)

ماده ۵- تبصره (۱۱) به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۱۱ - صدور مجوز و تعیین دستورالعمل های مربوط به ایجاد، بهره برداری، اداره و نظارت ارزشیابی و رسیدگی به تخلفات موسساتی که خدمات غیردرمانی موضوع این قانون را براساس استانداردهای مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارائه می دهند بعهدہ سازمان بهزیستی کشور می باشد.

ماده ۶- تبصره ذیل جایگزین تبصره (۱۲) می شود:

تبصره ۱۲ - درآمدهای اختصاصی سازمان براساس دستورالعملهایی که در چهارچوب اهداف و وظایف سازمان توسط رییس سازمان بهزیستی تعیین می گردد به مصرف خواهد رسید. هرگونه پرداخت از محل درآمدهای اختصاصی به کارکنان سازمان بجز کارکنان و اشخاصی که با تلاش یا مشارکت خود موجب افزایش درآمدهای اختصاصی شده اند ممنوع می باشد.

ماده ۷- تبصره ذیل تحت عنوان تبصره ۱۶ به ماده واحده اضافه می شود:

تبصره ۱۶- سازمان بهزیستی کشور می تواند درجهت پیشگیری، تشخیص و جلوگیری از شدت معلولیتها طبق ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مراکز توان بخش پزشکی را در چهارچوب تشکیلات موجود سازمان ایجاد نماید.

روز به اداره قوانین شورای نگهبان

تاریخ: ۱۳۹۰/۲/۱

شماره: ۲۱۸۱

شماره دفتر کل: ۲۱۸۱

انبارم شناسه: ۱

صفت: ۲۲

توانین

شماره: ۲۱۸۱

تاریخ: ۱۳۹۰/۲/۱

شماره: ۲۱۸۱

شماره: ۲۱۸۱

شماره: ۲۱۸۱